

//////////////////////////////////// REFORMAČNÉ ČÍSLO //////////////////////////////////////

**„Uvaľ na Hospodina svoje diela
a tvoje úmysly sa zdaria.“** *Príslovia 16, 3*

PATMOS

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV NA SLOVENSKU PREŠOV
OKTÓBER 2024 /// ROČNÍK 29 /// ČÍSLO 02

ROZHOVORY 04 | 06

////////////////////////////////////

*František Jurišin
Olga Adamkovičová
- Semková*

ŽIVOT ZBORU 10

////////////////////////////////////

Zborový deň 2024

VÝPRAVA 12

////////////////////////////////////

**Po stopách
Luthera**

MILÍ ČITATELIA, s vďačnosťou v srdci Vám po dlhšej dobe prinášame ďalšie číslo nášho zborového časopisu. V tieto dni si pripomíname Pamiatku reformácie, ktorá výrazne ovplyvnila dejiny kresťanstva v 16. storočí. Všetko sa to udialo najmä vďaka jednému mužovi – Martinovi Lutherovi, ktorý rozpoznal zlé od dobrého a bojoval za „Pravdu“ v cirkvi. Vďaka nemu mnoho ľudí spoznalo Božiu milosť a slobodu. Aj keď to nemal ľahké a stálo ho to veľa sebazaprenia, vášne a odhodlania, jeho práca mala zmysel a viditeľné dôsledky. O čo menej by sme my mali byť ako on? Aj od nás Pán Boh chce, aby sme prinášali zmenu do sveta okolo nás. Neostať vo svojom pohodlí a lenivosti, ale poznávať Boží plán pre náš život a naplňovať ho. Nie je to prechádzka ružovým sadom, ale naša aktivita môže mať veľký vplyv v životoch ľudí tak, ako to bolo aj pri Martinovi Lutherovi.

Každý máme iné dary a talenty, ktorými môžeme Bohu slúžiť. V tomto čísle sa dozvieme o tom, ako sa aj v dôchodkovom veku dá svojim koníčkom prinášať radosť svojmu okoliu – v rozhovoroch si prečítate o sestre Adamkovičovej a jej poézii a bratovi Jurišinovi a jeho krásnej perokresbe. Zároveň si prečítate krátke správy z letných akcií, ktoré boli tiež cestou zmeny pre rôzne vekové kategórie. Nájdete tu aj reportáž zo Zborového dňa, zborovej exkurzie „Po stopách Martina Luthera“, či vzácnej udalosti v našom zbere – posväty zvonice v Janove. Predstavíme Vám novú dobrovoľníčku Mayu, ktorá pracuje v Relevante a zastavíme sa v ďalšom biblickom meste – Nazarete.

Veríme, že tieto stránky prinesú aspoň malú zmenu aj vo Vašom živote, a to tým pozitívnym smerom. V mene redakcie Vám prajeme, aby ste boli svetlom a soľou na mieste, kde pôsobíte. Zároveň Vám prajeme, aby ste v dnešnom rýchlych meniacom sa svete plnom premien a obrátov, našli svoj pokoj v Božej prítomnosti.

Za redakčnú radu Patmosu Zuzana Martausová

ČASOPIS PATMOS

Vydáva: Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, Prešov

Redakčný kruh: Ondrej Koč, Martin Chalupka, Katarína Kendická, Zuzana Martausová, Jana Pramníková

Grafická úprava: Peter Gál

Redakcia a administrácia:

Ev. a. v. farský úrad v Prešove, Svätoplukova 11.

Registračné číslo: OÚ-X1/27/95

Ďakujeme Vám za Vaše príspevky, modlitby, finančnú pomoc a ochotu. Dobrovoľné dary, ofery a cirkevný príspevok pre cirkevný zbor môžete poslať na číslo účtu:

IBAN: SK91 0900 0000 0000 9628 9004

Výška cirkevného príspevku v CZ ECAV Prešov na rok je 30€ za dospelého člena cirkevného zboru a 20€ za člena cirkevného zboru do konfirmácie. Pri platení cez účet uvedte do správy pre prijímateľa meno, priezvisko a adresu.

Obálka: NEOM | Unsplash, **Použité foto:** Unsplash str. 1, 2, 24, **Ilustrácie:** StorySet str. 2, 22

TLAČOVÝ FOND | MAREC - SEPTEMBER 2024

Všetky uvedené sumy sú v €:

Rodina Benková 50; Adamuščinová Anna 20; Barňak Ján 10; Benko Jozef 20; Beňková Ema 10; Biačová Eva 20; Chovanová Margita 10; Csikyová Lýdia 10; Dzubajová Miroslava 30; Feldsamová Alžbeta 10; Filipová Anna 10; Frajtková Anna 20; Gdovin Pavol, MUDr. 10; Harčar Marián 50; Harčarová Ema 20; Harčarová Irena 20; Harčarová Milena 10; Herichová Anna 10; Herkeľová Danka 10; Homulková Anna 30; Horenská Anna 30; Horváthová Beáta 10; Hybenová Oľga 20; Ivanková Margita 20; Jurášová Helena 20; Jurášová Simona 10; Kačmárová Mária 20; Klíčová Anna 20; Kočerhová Helena 10; Kuchárová Viera 15; Kuchárová Viera 15; Kuchárová Viera 15; Lysinová Marcela 20; Matysová Helena 10; Medňanský Karol 20; Medňanský Karol 20; Medňanský Karol 10; Merkovský Andrej 5; Miščíková Alžbeta 30; Miženkova Slávka 10; Olejár Ľubomír 50; Osifčinová Danka 20; Petříková Ružena 10; Rajniaková Magdaléna 10; Reptišová Dagmar, MUDr. 20; Rochlitz Daniel 10; Ščepitová Maria 20; Ščesňáková Drahomíra 10; Sekeráková Danica 20; Sepešiová Oľga 10; Sepešiová Oľga 10; Šimočko Miroslav, ml. 10; Šimočko Miroslav, st. 10; Skalický Dušan, ml. 10; Sobotová Magdaléna 10; Szantová Ľubica 10; Tomčík Dušan, st. 20; Viničenkova Ľubica 10; Zacharovský Milan 20; Železníková Anna 10

Pre pohodlnejšiu platbu načítajte tento QR kód mobilnou bankovou aplikáciou:

PAY by square

ZAMYSLENIE

Zmeny

Máte radi zmeny? Radi prijímate novinky v oblasti technológií, módy, či v akejkoľvek oblasti života? Alebo vás zmeny vyrušujú a máte radšej zabehnutý stereotyp? Je jedno, či patríme medzi fanúšikov, či odporcov zmien, tie zmeny sa jednoducho dejú. Mení sa toho veľmi veľa. Podľa istých zdrojov sa poznanie o svete mení každých 12 hodín. To, čo bolo v minulosti nemenné niekoľko storočí, či desaťročí, sa dnes mení v priebehu niekoľkých hodín. Zmeny okolo nás sa dejú oveľa rýchlejšie a razantnejšie ako kedykoľvek predtým. Sme z toho vydesení, nervózni, nestíhame to niekedy ani zachytiť a niečo ešte spracovať a pochopiť.

Reformácia bola vo svojej dobe takou obrovskou zmenou. Dovtedy stojace vody cirkvi narušil a rozvril jeden človek. Jeden mních. Martin Luther. Jeho vystúpenie v roku 1517 znamenalo zmenu vo všetkých oblastiach života. Vzťah človeka k Pánu Bohu, vzťah človeka k cirkvi, ale aj život cirkvi a život celej spoločnosti sa po Lutherovom vystúpení zásadne, priam revolučne zmenili. Myslím, že si to ani nedokážeme predstaviť, či pochopiť. Ja som si to mohol nanovo uvedomiť na zájazde po stopách Martina Luthera, ktorý som absolvoval spolu s ďalšími 43 účastníkmi, prevažne z nášho cirkevného zboru. Náš reformátor bol človekom zmien. Veľkých zmien. Nerodili sa ľahko, ani neznamenali zničenie všetkého toho, z čoho a podľa čoho cirkvi žila. Znamenali návrat k tomu, čo je podstatné. Návrat k evanjeliu Pána Ježiša Krista. Tento návrat k Božiemu Slovu priniesol dôležité zmeny, ktoré podľa viacerých historikov znamenali začiatok nového veku ľudstva.

Nakoľko by sme takéto zmeny v živote cirkvi akceptovali my dnes? Nakoľko sme otvorení zmenám niečoho, na čo sme zvyknutí v živote nášho spoločenstva? My už nemusíme urobiť tú zásadnú zmenu, ktorú musel v cirkvi urobiť a vybojovať Martin Luther. Niekedy sa však zdá, že máme problém aj s malými, len čiastkovými zmenami toho, na čo sme ako zbor zvyknutí. Uvediem len dva príklady.

Od apríla sme zaviedli Večeru Pánovu so svedectvom do hlavných Služieb Božích v Prešove, lebo Večera Pánova tam má svoje miesto. Podľa učenia našej cirkvi je to úplne normálne. Luther by si ani nevedel predstaviť, že by Večera Pánova bola mimo hlavných Služieb Božích. Mnohé zbory našej cirkvi to praktizujú už desaťročia. Je to pre nás prijateľná zmena? Alebo nás vyrušuje a to až tak, že ani neprídeme na Služby Božie, lebo trvajú o 15-20 minút dlhšie? Aj keď sa nespovedáme a Večeru Pánovu neprijímame, mali by sme byť na Službách Božích prítomní. Jednak preto, aby sme počuli Božie Slovo a tiež, aby sme si pri Večeri Pánovej znova

sprítomni a pripomenuli tú vzácnu a jedinečnú obeť, ktorú Pán Ježiš za nás priniesol na Golgotu. Večera Pánova by nemala byť len občasnou, či dokonca len predsviatočnou (v advente a v pôste) udalosťou v našom duchovnom živote. Mali by sme túžiť po častejšom prijímaní tejto vzácnej sviatosti. Uškodiť nám to nemôže. Ak ju prijímame v pokání a vo viere, tak nám to môže byť len na väčšie požehnanie a úžitok pre náš duchovný život.

Ďalším príkladom zmeny boli Služby Božie na zborovom dni. Program týchto Služieb Božích bol vytvorený podľa programu mládežníckych Služieb Božích schválených Synodou našej cirkvi. Nebolo to teda nič „nelegálne“, mimo pravidiel vytvorených cirkvou. Hrala na nich hosťujúca kapela Crossroads, ktorá svojou službou priniesla radosť z oslavy Pána Boha a do programu boli zapojení viacerí členovia nášho zboru. Bol som nemilo prekvapený negatívnymi reakciami niektorých zúčastnených. Vraj, ak sa to bude opakovať aj o rok, tak už neprídu. Aká škoda, keď nám forma Služieb Božích pokrýva ich obsah. Musíme si uvedomiť, že forma nie je Písmo Sväté. Forma nie je nemeniteľná. To nám jasne ukázala aj reformácia, že forma je niečo, čo sa môže meniť. Nesmie sa meniť obsah, podstata cirkvi a tou nie je poriadok Služieb Božích, ale Božie Slovo. To sa meniť nesmie. Smutné je, ak nám nevádi, že nežijeme podľa Božieho Slova. Len nech nám nikto nesiaha na to, na čo sme v cirkvi zvyknutí. Nech je všetko tak ako bolo, lebo sme formu povýšili nadovšetko. Skúsme byť otvorenejší aj pre zmeny v tejto oblasti a pripustíme, že sú rôzne formy, ako môžu vyzeráť Služby Božie, ako môžeme chváliť Pána Boha.

Martin Luther vo svojej dobe ľudí vyrušil. Zatriasol ich zabehaným životom a priniesol zmeny. Nebojme sa zmien. Aj v živote cirkvi. Aj nášho zboru. Bojme sa iba jedného. Meniť Božie Slovo. To nech je nemeniteľné. Nech je pevným bodom nášho života, podľa ktorého sa riadime. Potom náš život, aj život nášho zboru bude mať to správne smerovanie.

Martin Chalupka

ROZHOVOR

František Jurišin

Nadanie človeka môže zostať častokrát neprezentované, nepovšimnuté. A naopak, je značný počet talentovaných ľudí – aj v našom cirkevnom zbore - o ktorých vieme. Napriek tomu, že mnohí z nich osobne uprednostňujú svoju pozíciu kdesi v úzadí, je dobré, aby ich práca nezostala bez pozornosti. V nasledujúcom rozhovore vám radi predstavíme človeka, ktorého ruky dokážu presne riadenými ťahmi ceruzky krásne veci. Človeka, ktorý je povzbudením v tom, že na zvelaďovanie svojich darov, a tiež túžob, nie je nikdy neskoro. Brat František Jurišin.

Svoju koníčku perokresby ste sa začali venovať v podstate až v neskoršom veku. Čo Vás k tomu priviedlo?

V skutočnosti som začal kresliť ešte oveľa skôr, bolo to na základnej škole. Aj keď úsmevne povedané, z kreslenia sa nedalo prepadnúť, preto som mal známku o stupeň nižšiu. Až po čase v poslednom ročníku ZŠ som zistil, že rysovanie - ukladanie čiar na papier - môže mať zmysel pre vytváranie obrazcov. A tak sa v mojom svete kresieb začali objavovať rôzne tvary ozdobných písmen, prvé hranaté tvary áut, keďže som mal veľkú vášeň k motorizmu a zvlášť k motorkám. To by sa dalo považovať za môj prvý začiatok kresby, aj keď len pre potešenie, ale konečne som schytil aj prvé jednotky. Síce nie z kreslenia, ale z rysovania. Nastala vyše 40-ročná pauza, a keďže v seniorskom veku má človek času nazvyš, znova som siahol po ceruzke a papieri. Bol to pre mňa oddych a únik z každodenných starostí dôchodcu pri výchove tínedžerov v našej spoločnej domácnosti.

Prečo práve perokresba? V čom Vás oslovuje ťah perom oproti štetcu?

Ako samouk som prešiel vývojom svojho štýlu kreslenia s pokusmi maľovania rôznych čiernobielych a farebných plagátov. Mám rád výzvy, a preto v mojej neakademickej tvorbe vyhrala perokresba. Z môjho pohľadu je zložitejšia, lebo nie je jednoduché v čierno-

bielej čiarkovanej tvorbe vytvárať rôzne odtiene farieb, tieňovanie budov, rôznych druhov stromov a tráv tak, aby to vyzeralo dôveryhodne. Pre túto moju osobnú náročnosť som ďalej nesiahal ani po farbách, ani po štetci.

Prekresľujete budovy, zväčša neživé predmety, nie ľudí. Budovy a stavby sú široké metafory života. Čo na nich oslovuje Vás?

Pokusu vytvárať portréty perokresbou som sa vzdal, nakoľko mi chýbala podoba výzoru osobnosti. Ale

niektorá z budov sa na mňa doslova „usmiala“, oslovila ma natoľko, že som si ju predstavil na papieri a voľnou rukou som ju hneď skicoval ceruzou. Zvykne sa tomu hovoriť „len tak za pochodu“. Zistil som však, že to nie je tá správna cesta. Chýbala mi presnosť veľkosti stavby, presnosť detailov, čiže vierohodnosť našich niekdajších majstrov, napr. štukatérov, jednoducho chýbala tomu určitá prislúcha-

júca mierka. A k činnostiam s istou presnosťou patrí, ako to často počujeme, práca z pohodlia domova.

Pred dvoma rokmi po nakreslení niekoľkých áut – veteránov - sa mi do rúk dostala stará historická fotografia evanjelického kostola v Poprade. Ten záber ma tak fascinoval, že som urobil prvý obraz kostola, teda budovy ako takej. Moja manželka to kladne ohodnotila a po tomto povzbudení mi hneď postrčila do rúk evanjelický kalendár s fotografiami kostolov. Začal som v ňom

listovať, a tak vznikla moja kresba Dolného Kubína a ďalšie kostoly, neskôr aj zahraničné stavby. Posmelený sebou aj okolím tak vyvstala nová výzva. Tou boli ikony prešovského námestia - kostol sv. Mikuláša a Evanjelický kostol svätej Trojice. Kreslím neživé veci, množstvo nekonečných čiar, aj oblín veteránov vozidiel, kostolov, historických stavieb, čo dokázali vyrobiť ľudské ruky. Kresbou zachovávam teda to, čo nedokáže sklamať, len v prípade všeobecne zlých základov. To, čo dokáže sklamať, je to živé, tiež s určitými čiarami života a to nekreslím, nemôžem, nedokážem.

Prečo práve prekreslenie z fotografie a nie prenesenie budovy na papier z reálneho pohľadu?

K tejto téme som sa už čiastočne vyjadril v predchádzajúcej otázke. Aj keď som samouk, tak sa domnievam, že kreslenie perokresbou je svojím spôsobom rysovanie, kde sa vyžaduje presnosť v takej miere, že sa to nedá robiť na ulici s rysovacím perom tak ako s tušom, štetcom, alebo s farbami, kde presnosť nehrá rolu. Perokresba chce svoj čas, pohodu a sústredenie.

Podľa akých kritérií si vyberáte predlohu a ako dlho Vám trvá tvorba jednej kresby?

To, čo budem kresliť, ma musí osloviť, nadchnúť, pozdraviť, aby som cítil, že je tu pre túto chvíľu, aby som ju zvečnil pre ďalšie generácie. Tvorba jedného obrazu trvá podľa náročnosti a kvality predlohy od 10 do 60 hodín čistého času.

Je niečo, čo si nedovoľíte prekresliť kvôli úcte k originálu?

Originály nekopírujem, ale perokresbou som prekreslil 2 maľby historických obrazov pre potešenie očí evanjelikov.

Čo Vám tento Váš koníček prináša a čím Vás napína?

Táto záľuba mi v prvom rade prináša uspokojenie z toho, čo ja, „nevzdelanec“ v oblasti umenia dokážem dať na papier. A ak pohľad na moje obrazy robí radosť aj iným, je to pre mňa o to väčšie potešenie.

Slúži mi to ako relax po práci, či oddych po dlhšej jazde na motorke. Položartom dodávam, že perokresba mi prináša aj dlhodobú bolesť pravej ruky.:) S vážnosťou však dodávam, že mi to pomáha zostať aktívnym a vo svojom živote sa nesústrediť na negatívne a komplikované časti svojho života, ktoré sa už nedajú zmeniť. Učím sa tomu, a aj preto som si zvolil radosť z kreslenia, radosť z jazdy s manželkou – nielen na motorke, ale aj spoločným životom.

Vaše línie na papieri sú priamočiare, vyzerá tak aj Váš každodenný život?

Povedal by som, že môj život bol podobný húsenkovej dráhe.

Ale to by asi mohli povedať aj iní. Momentálne sa cítim ako v osobnom vlaku, ktorému moja manželka občas pridá rýchlosť. Cesta je určite priamočiarejšia, jazda má svoje zástavky bez osobných zranení, čas na oddych a na

načerpanie nových síl, či nových nápadov a námetov k mojej tvorbe.

Ktorý je Váš obľúbený verš v Biblii?

Je veľmi krátky a jednoduchý, dlhší by som si už asi nezapamätal.

„Neboj sa, len ver!“ Marek 5, 36

Tento veršík mám pred očami celé leto. V našom altánku, kde vtedy trávim veľa času, mám svoje miesto, z ktorého priamo vidím na starý drevený vypalovaný rámček s týmto textom. Predmet aj odkaz prežitý rokmi, ale je to niečo, čo mi dodáva silu a nádej. Aj s pomocou takýchto slov som – vďaka Bohu – z tej svojej húsenkovej dráhy pred rokmi vystúpil.

A Vaša túžba/želanie do budúcnosti?

Prvé želanie, ktoré mi napadá, je zdravie. Aby mi slúžil zrak, netriasli sa mi ruky a aby ma zvlášť tá pravá nebolela. Je to práve tá ruka, ktorou rád kreslím a pridrievam svojich blízkych pri sebe.

Okrem tohto želania mám v sebe ešte túžbu vytvoriť kolekciu obrazov na jednu tému. Viem presne akú a mám tiež premyslené, ako to spracovať. Sú ľudia, čo by tomu dali formu a vdýchli život. Už len nájsť nejaký elixír, ako udržať pri živote mňa.

V mene redakcie Patmosu Vám prajeme naplnenie Vašej túžby a poriadnu dávku elixíru života, ktorý dáva Ježiš Kristus: „Kto sa však napije z vody, ktorú mu dám ja, nikdy nevysmädne. Ale voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ Ján 4, 14

ROZHOVOR

Ol'ga Adamkovičová - Semková

Sú remeslá, na ktoré nie je potrebný žiaden nástroj. Sestra Adamkovičová tak rytmickou presnosťou svojich rúk dve dekády riadila tóny piesní, ktoré spríjemňovali naše stretnutia s Bohom. Zborový spevokol pod jej vedením vystriedal niekoľko vekových generácií a odspieval množstvo krásnych melódií. Jej ruky však dvíhali aj pero, a tak vznikali básne, ktorých obsah a poetická krása naďalej formuje autorkine okolie. Je to ďalší dôkaz toho, ako môže človek svojou aktivitou aj v dôchodkovom veku slúžiť a prinášať ľuďom radosť. V nasledujúcich riadkoch sa o autorke možno dozviete niečo, čo ste o nej za všetky tie roky netušili. Pani Ol'ga, za Vašu prácu Vám ďakujeme.

V júli ste vydali svoju 7. knihu básní v poradí. Čo Vás inšpirovalo k ďalšiemu písaniu?

31. júla 2024 vyšla v poradí moja už siedma kniha. Každú z nich beriem ako vzácny Boží dar. Nemala som to naplánované. Ale - ako som napísala v jednej z mojich básní - som pero v Božej ruke. Tak to cítim. Inšpiráciu nachádzam v tom, čo vidím okolo seba, v tom, čo o tom čítam v Biblii, alebo počujem v kázňach či výkladoch Písma od našich bratov farárov či sestier farárok. Pozerám, počúvam, čítam, rozmýšľam... a píšem. To, čo som dostala, sa snažím rozhojniť, nie zakopať. Stalo sa mi, už neraz, že odozvou na moje verše boli slová: - To je o mne! Ako si to vedela? Taká reakcia ma vždy poteší.

Akému tematickému okruhu sú venované básne v zbierke? V mojej novej zbierke POĎME DO TICHÁ mi

ide o to, aby sme počuli, aby sme videli, aby sme sa premenili. Presne tak, ako na hore premenenia, kde učenci počuli, videli a - premenili sa. A to by sme mali zažiť aj my - dnešní Pánovi učenci. K tomu vediem

čitateľov mojej novej básnickej zbierky. Kniha NEMÔŽEM MLČAŤ je rovnako o tom. Venujem sa aj tomu, čo vidím, keď HORE POZERÁM... Dnešný človek je často zahľadený iba do seba, alebo do toho, čo sa deje vo svete. Chýba tam Božia blízkosť, Jeho prítomnosť. A... pohľad hore...

Takmer každý deň sa na Vašom facebookovom profile objaví nová báseň. Odkiaľ čerpáte inšpiráciu?

Často ma inšpirujú aj naše sviatočné príležitosti - počnúc adventom, potom vianočným obdobím, časom na prelome rokov, pôstnym a veľkonočným obdobím... sviatkom Sv. Trojice, či udalosťami

SOLA...

SOLA SCRIPTURA

Jedine Písmo
Slovo nášho Boha
V ňom ukrýva sa
múdrost všetka
A priamo zhora
Žiadne iné knihy
Žiadne svetské reči
Jedine Písmo
o Božích pravdách svedčí

SOLUS CHRISTUS

Len skrze Krista
Nášho Spasiteľa
Len v Jeho ranách
v Jeho drahej krvi
Len tam nájdú istotne
vykúpenie všetci
Tí čo prídu poslední
aj tí čo prišli prví
Žiadni ľudskí svätci

SOLA GRATIA

Milostou iba
Bez našich zásluh
Od dobrých skutkov
a darov nezávisle
Stačí sa znížiť na kolena
V modlitbe vyznať
všetku svoju biedu
Prijať tú veľkú milosť
Len od nej závislí sme

SOLA FIDE

Jedine vierou
otvoríme brány
cez ktoré neprejde
ten kto dnes
je pyšne neveriaci
medzi nami
a verí - iba sebe
Jedine vierou v Teba
Spasiteľ náš drahý

SOLI DEO GLORIA

Jedinému Bohu
vzdajme vďačné chvály
Len On v Láske ku nám
(napriek satanovi)
večný - dokonalý
V ňom máme záchranu
pomoc v každej chvíli
Buď Mu za to vďaka
od nás všetkých
v žití hriešnych - previnilých

ako je pamiatka posvätenia chrámu, konfirmácia, pamiatka reformácie či pamiatka zosnulých. Mnohé básne som venovala aj rozlúčke s tými, ktorí od nás odchádzajú (napríklad aj v čase covidovej pandémie). Často sú to zážitky zo stretnutí, ktoré by si iní ľudia možno ani nevšimli. Alebo moje pohľady na prírodu, na obdobie sucha, na jarú či jesennú prírodu... Mnohé moje básne sú ako modlitby, ako prosby za niečo, čo práve potrebujeme, čo nám chýba. Alebo sú oslavou nášho Pána.

Čo pre Vás písanie a tvorba ako také znamenajú? Sú ľudia, pre ktorých na prvom mieste je napríklad šport, alebo práca v záhradke či záhrade, sledovanie televízie, neustále upratovanie, varenie, pečenie... starostlivosť o psíkov či mačičky... snaha čím lepšie vyzerat... U mňa je najobľúbenejšou činnosťou písanie. V čase pred novembrom 1989 som nemala šancu publikovať... Jednak to bolo pre môj pôvod vo farárskej rodine (o tom by sa dalo veľa rozprávať už od mojich študentských čias), a tiež starostlivosť o rodinu, neskôr pomoc rodičom, práca na rôznych pracoviskách, keďže učiteľské povolanie, na ktoré som sa pripravovala na strednej i na vysokej škole, som nesmela vykonávať, až po rehabilitácii v r. 1990, potom konečne aj práca v školstve... Vždy som písala, ale iba „do zásuvky“. Teraz sa písaniu venujem naplno a výsledkom je mojich sedem doteraz vydaných kníh.

Keď píšete básne, dodržiavate pri tom nejaké zásady, rytmiku atď? Samozrejme, dodržiavam určité pravidlá, veď mojím hlavným študijným odborom bol slovenský jazyk a literatúra. Teória literatúry bola mojím koníčkom. Ale nie typu pravidelných rýmovačiek, či metafor, ktoré idú jedna za druhou, až čitateľ nevie „co tím chťel básník říci“ a ocenia to iba literárni kritici a teoretici. Nepíšem teda pre nich, ale pre ľudí, ktorým chcem odovzdať nejaké posolstvo. Nechcem ich odradiť od čítania, ale naopak – viesť k tomu, aby sa nebáli chytiť do ruky knihu, v ktorej je poézia. Chcem, aby jej rozumeli, ale mali aj primerané umelecké zážitky. Rytmus v mojich básňach súvisí aj s mojím druhým študijným predmetom – hudobnou výchovou. Hudba musí mať určitý rytmus a ten je aj v mojich básňach. Myslím, že mnohí čitatelia ho tam aj cítia. Niekomu prekáža, že nepoužívam inter-

punkciu (bodky, čiarky...). Aj to má svoj zmysel, hoci je to trochu náročnejšie – nestačí prečítať si báseň iba raz a čím rýchlejšie... Zistila som, že veľmi málo ľudí s tým má problém. A mnohí si na to už celkom zvykli.

Mala by mať poézia miesto v živote človeka? Čo myslíte, prečo je dnes ťažké pre ľudí (nielen pre mladú generáciu) nájsť si cestu k poézii? Už som to trochu načrtla – nečítajú, lebo už samotná kniha s básňami ich odrádza. Už dopredu sa obávajú, že ich nebude zaujímať, že jej nebudú rozumieť. A je možné aj to, že sa s ňou málo stretávajú (ak nepočítame povinnú literatúru v škole). Zásahu na tom majú teda jednak učitelia, ale aj rodičia. Moji rodičia ma viedli aj k čítaniu poézie. Ako je to dnes – vidíme výsledky. Ľudský život by nemal byť iba o próze, ale aj o poézii. Lebo poézia mu dodáva krásu...

Ako ste vnímali spev a poéziu v detstve? Spev bol u nás súčasťou každodenného života. Ráno pieseň Aj, již vychází slunéčko, Keď slnko vzchodí... a večer Noc jest prede dvermi, K večeru sa deň nachýlil... po obede Sláva buď Tobě, Bože náš, Chvála Tebe, Bože náš... Kdo jen na Boha se spoléhá... Piesne – spevníkové – naše každodenné. A to platí dodnes. Rovnako poézia. Zúčastňovala som sa všetkých recitačných súťaží, najmä vďaka mojim učiteľom slovenčiny. Rada som recitovala. Viedla ma k tomu hlavne moja mama.

Dlhé roky ste viedli náš zborový spevokol. Čo Vám je bližšie – hudba alebo poézia? To sa nedá povedať –

rovnako hudba ako poézia. Už od základnej školy som chodila do hudobnej školy – hrala som na husliach. Klavír bol drahý nástroj pre nás. Ale ako stredoškôľka som sa dožila aj klavíra. A štyri roky som usilovne cvičila hru na klavíri. Už na strednej škole som sa zaučala do dirigovania. A potom ďalšie 4 roky na vysokej škole. Z hudobnej výchovy som maturovala, potom aj absolvovala štátne záverečné skúšky. Spevokol sa stal mojou srdcovkou. Najprv v domácom zbere v Nemcovciach. Po pár rokoch som viedla spevokol vo Vyšnom Žipove (5 rokov) a napokon aj prešovský SION (20 rokov). Medzitým 5 rokov aj ženský spevácky zbor v OÚNZ. Robila som to vždy s láskou.

Niekoľko desiatok ľudí spievalo tóny podľa Vašich inštrukcií, pohybov rúk, gest, mimiky. Aký je to pocit?

V prvom rade to bol pocit zodpovednosti. A na druhom mieste bola – pokora. Až potom radosť – keď sa nám naše vystúpenie podarilo. Je rozdiel dirigovať profesionálnych spevákov alebo amatérov. Mne sa ušlo iba to druhé, ale vždy som si plne uvedomovala, že spievame na Božiu chválu... Nejde o profesionálny spev, ale srdce, ktoré každý z nás vkladal do svojho výkonu. A to by si mal uvedomovať každý dirigent cirkevného spevokolu...

Zvuky a tóny majú veľmi širokú paletu. Máte hranice, čo pre Vás už hudbou nie je? Pre mňa je najkrajšia klasika – barok, klasicizmus, romantizmus... Najmä Bach, Beethoven, Dvořák, Fibich... Mám rada aj operný spev. Potom duchovné piesne v našom pôvodnom aj súčasnom spevníku (ale niektoré by som tam ja nedala... a tie sa ani vôbec v našich kostoloch nespievajú) a piesne zborové. Nemusím súčasných rapperov. To vypínam. Ale Gott, Matuška, Hegerová... krásne melódie, krásne hlasy.

Kedy ste si naposledy osamote spievali a čo to bolo? Ráno i večer aspoň jednu pieseň z nášho pôvodného spevníka.

Iste máte veľa fotiek, na ktorých dirigujete alebo spievate. Ktorá z nich je pre Vás výnimočná a prečo? No... keď som naposledy spievala s mojím SIONOM...

Radšej hudbu spievate alebo počúvate? To sa nedá povedať... Keď je príležitosť, tak spievam.. a keď iní spievajú, alebo hrajú, rada počúvam.

Ktorá pasáž/verš v Biblii je Vaša obľúbená? Hymna lásky a môj konfirmačný text: „Posilňujte sa v Pánovi a v moci Jeho sily. Oblečte sa v celú výzbroj Božiu, aby ste mohli obstáť proti úkladom diabla... Modlievajte sa každého času, bdejte pritom vytrvale“ (z listu Efezským, 6. kap.)

A Vaša túžba – želanie do budúcnosti? Aby mi Pán umožnil dokončiť moju prácu (rozpísanú) a vydať ju ešte... a aby si čím viac čitateľov našlo cestu k veršom, ktoré som napísala pre nich.

V mene redakcie Patmosu Vám prajeme, aby ste v moci Pána Ježiša Krista, oblečená v Božej výzbroji mohla dokončiť Vašu rozpísanú prácu, a tak priniesla harmóniu a farby do sveta okolo Vás!

HALELUJA!

Haleluja! spievať chcem
ráno večer každý deň
Haleluja! srdcom celým
Tebe Bože pevne verím
Ty si ma sem postavil
dal mi hlas čo zvučí jasne
aby spieval piesne krásne
velebil Ťa z celej sily
vdaku vzdal Ti Pane milý
za to že sa skláňaš ku mne
chrániš vedieš žitia bojom
S Tebou iba kráčať vládzem
v Tvojej láske za pokojom

Haleluja! vďaka Bože
za tie piesne – skvelý dar
Nech znejú dnes v Tvojom chráme
za všetko čo si nám dal
Za tú lásku za tú obeť na kríži
Za to že nás neopúšťaš
drahý Pane Ježiši

Haleluja! Haleluja! Haleluja!
radostne nech všade znie
pri každom výročí
dňa reformácie
keď s úprimnou vďakou
na Tvojho služobníka
Martina Luthera spomíname
A prosíme Ťa drahý Pane
nech to čo z Tvojej vôle vykonal
sa nepominie v čase zlom
Za Tvojou pravdou
cirkev nech kráča ďalej
Nie za tmou ale za svetlom

VÝZVA

Podopieraj neposlušných a blúdiacich

Preto poznaj Krista ukrižovaného. Uč sa Ho velebiť a sám nad sebou zúfať. Povedz Mu: Ty, Pane Ježiši, si mojou spravodlivosťou a ja som Tvoj hriech. Ty si prijal, čo bolo moje a dal si mi svoje. Prijal si, čo si nebol a darovali si mi, čo som ja nebol. Chráň sa túžiť po takej veľkej čistote, že by si sa už sám nepovažoval za hriešnika. Kristus prebýva totiž iba medzi hriešnikmi. Uvažuj teda o Jeho láske a okúsiť tú najväčšiu útechu. Veď keby sme mohli dosiahnuť pokoj v duši iba vlastným snažením a úsilím, načo by teda zomieral Kristus? V Ňom nájdeš pokoj jedine vtedy, keď v Neho uveríš a budeš zúfať nad sebou a svojimi skutkami. Uč sa teda od Neho samého: Keď ťa prijal, zobral tvoje hriechy za svoje a svoju spravodlivosť urobil tvojou. Ver tomu teda pevne i ty, ako sa patrí, lebo zlorečený je ten, kto neverí.

Podopieraj aj neposlušných a dosiaľ blúdiacich. Trpezlivo ich znášaj, ber ich hriech na seba, a ak máš niečo dobré, odovzdaj im to. Ako učí apoštol: „Preto prijímajte sa vospolok, ako nás aj Kristus prijal na oslávenie Boha“ (R 15,7) A inde čítame: „Tak zmýšľajte medzi sebou ako ja Kristus Ježiš, ktorý mal podobu Božiu a svoju rovnosť s Bohom nepokladal za lúpež, ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka, podobným sa stal ľuďom, a keď sa zjavil ako človek, ponížil sa a bol poslušný do smrti, a to až do smrti na kríži.“ (F 2,5-8) Podobne aj ty, ak sa považuješ za lepšieho od ostatných, nechvál sa tým, ako by to bola tvoja zásluha. Vzdaj sa sám seba, zabudni, aký si bol, buď ako jeden z nich a nes ich bremená.

Beda by bolo spravodlivému, keby sa porovnával s druhými, neznášal tých, ktorí sú horší ako on, a myslel iba na to, ako uniknúť niekam do samoty namiesto toho, aby svojou trpezlivosťou a modlitbou bol im príkladom. To by znamenalo zakopať Pánovu hrivnu a nedávať svojim služobníkom, čo im patrí. Keď si teda Kristovou ružou a ľaliou, vedz, že musíš rásť medzi bodľáčím. Len si dávaj pozor, aby si sa netrpezlivosťou, unáhlenými súdmi, alebo skrytou pýchou sám nestal bodľákom. Kristovo kráľovstvo, ako hovorí žalmista, sa nachádza uprostred nepriateľov. (Ž 110,2)

Ak ti niečo chýba, padni na kolená a pros Pána Ježiša. On ťa naučí všetkému. Len pozri, čo vykonal pre teba a pre všetkých a naučíš sa, čo máš robiť pre druhých. Veď keby Pán chcel len medzi dobrými ľuďmi a zomrieť len za svojich priateľov, za koho by potom vôbec zomrel? A s kým by vôbec bol žil?

Martin Luther

ŽIVOT ZBORU

Zborový deň 2024

Na začiatku školského roka, v nedeľu 8.9., sme pripravili druhý ročník Zborového dňa. Konal sa v priestoroch Jazdeckého areálu na Sídlišku III. Na základe minuloročnej skúsenosti sme sa rozhodli dopredu si overiť počet ľudí, ktorí sa zúčastnia aj spoločného obeda, a to formou predávania lístkov. Dopredu si takto objednalo obed 380 účastníkov. Na spoločné Služby Božie sa nás stretlo spolu skoro 600 ľudí všetkých vekových kategórií.

Služby Božie a naša ustarostenosť

Sme radi, že sa podarilo na Zborový deň pritiahnúť aj chválospevovú skupinu Crossroads z Banskej Bystrice. Tá nám poslúžila doprovodom počas Služieb, aj koncertom v popoludňajšom čase. Dvomi piesňami poslúžil aj náš zborový spevokol. Kázňový text bol z listu Filipským 4,6: „O nič nebudte ustarostení, ale vo

všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo všetkých svojich modlitbách a prosbách.“

Tento verš nás povzbudzuje k tomu, aby namiesto toho, že sa budeme zaoberať starosťami a úzkosťami, sme hľadali útechu a riešenie v Bohu cez modlitbu a vďačnosť. Je to pozvanie k životu viery a dôvery v to, že Boh sa postará o naše potreby, ak mu ich s dôverou predložíme.

Tento text bol veľmi osobný aj pre brata farára Chalupku, ktorý poslúžil kázňou, nakoľko v tom čase bola jeho najmladšia dcéra v nemocnici. Biblický text sa naplnil aj v tomto prípade. Pán Boh vypočul modlitby mnohých ľudí a o pár dní nato sa už Zuzka tešila z návratu domov. Ďakujeme všetkým za modlitby aj za prosby o jej zdravie.

Atmosféra a program pre všetkých

Počas dňa bol pripravený program pre deti formou rôznych aktivít a súťaží, o ktoré sa postaral tím detskej besiedky. Deti si mohli opäť vyskúšať jazdu na koni, či skákací hrad. Okrem výborného guľasu sme mali v ponuke toasty, ktoré pripravoval mládežnícky tím alebo

grilované dobroty z kuchyne Relevantu. Po chutnom obede bolo dostatok času na kávu a množstvo koláčov, za ktoré chcem aj takto všetkým vám poďakovať. Popoludní sme si vypočuli krátke zamyslenia brata farára Koča doprevádzané hudobným hosťom. Crossroads zahrlo rôznorodé bloky piesní od mládežníckych, cez spevníkové a doplnilo aj vlastnú tvorbu.

Význam zborového dňa

Zborový deň nie je len o stretnutí a aktivitách, ale hlavne o prehĺbení vzťahov a vytváraní spoločenstva naprieč generáciami. Pre mnohých je to jediný čas, keď

môžu vidieť na jednom mieste všetkých, od najmenších cez dorast a mládež, až po najstarších členov nášho zboru. Je to jedinečná príležitosť ako posilniť naše vzťahy a zároveň sa duchovne obohatiť. Práve pri dobrej káve a koláči, ktoré napiekli naše ochotné sestry (možno

aj bratia), vznikajú tak potrebné chvíle a zastavenia na rozhovory. Na chvíľu môžeme uniknúť z každodenného zhonu a venovať sa tomu, čo je skutočne dôležité – vzťahu s Bohom a s ľuďmi v našom spoločenstve.

Podakovanie na záver

Zborový deň, ktorý sa opäť konal, bol úspešný aj vďaka úžasnemu organizačnému tímu, ktorý všetko pripravil s láskou a obrovským nasadením. Celá príprava sa začala už v sobotu, do neskorého večera a pokračovala od skorého rána v nedeľu. Všetkým vám, ktorí ste akokoľvek prispeli k jeho organizácii, chcem veľmi, veľmi poďakovať. Verím, že to prinieslo radosť a požehnanie všetkým zúčastneným. Nech vám Pán Boh vynahradí vašu prácu svojím požehnaním, nech vás vedie, posilňuje a naplňa svojou milosťou.

Zborový deň je pripomienkou toho, že každý z nás je dôležitou súčasťou Božej duchovnej rodiny. Verím, že sa o rok opäť stretneme, aby sme pokračovali v tejto tradícii, napriek všetkej námahe a nákladom, ktoré si tento deň vyžaduje.

Želám vám, aby ste každý deň prežívali s vedomím, že Boh sa stará o všetky vaše potreby. Nech ste slobodní od zbytočných obáv a ustarostenosti.

Miroslav Ilko,
zborový dozorca

VÝPRAVA

Po stopách Luthera | 22. - 28.9.2024

V skorých ranných hodinách 22.9. sme vyrazili autobusom z Prešova do Wittenbergu. Po 9. hodine sme mali čítané služby Božie. Poslúžili nám bratia farári Koč a Chalupka s dozorcom CZ Prešov, bratom Ilkom. Po príchode do Wittenbergu o 17.00 hodine sme sa na 3 noci ubytovali a večer sme mali voľný program.

V pondelok bol cieľom nášho poznávania Wittenberg. Najprv sme navštívili záhradu M. Luthera, v ktorej bolo v r. 2007 vysadených 500 stromov k blížiacemu sa 500. výročiu reformácie (2017). Náš „slovenský“ má číslo 150 a je to Gledicia trojtrňová, ktorú zasadil vtedajší generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik.

Naše ďalšie kroky viedli do múzea Filipa Melanchtona, ktorý bol blízkym priateľom a spolupracovníkom Martina Luthera. Melanchton bol veľmi činný človek, zaujímal sa o štúdium gréčtiny, geografie a ďalších vedných odborov. Dopoludnia sme navštívili aj múzeum Martina Luthera.

Popoludnie patrilo kostolom. Ako prvý sme navštívili Mestský kostol Svätej Márie, v ktorom Luther kázal v rodnej reči, nemčine. Zaujímavosťou je, že v tomto kostole bol aj zosobášený s Katarínou von Bora.

Prehliadka pokračovala návštevou Zámockého kostola. Na dvere tohto chrámu Luther pribil 31.10.1517 známych 95 téz proti predávaniu

odpuštokov. V tomto kostole našli Luther a Melanchton miesto posledného odpočinku.

Veľkým zážitkom a duchovným obohatením pre nás boli večerné služby Božie s VP, ktoré pre nás o 17.00 hod. v Zámockom chráme odslúžili bratia farári Koč st. so synom a brat senior Chalupka. Hudobne nás doprevádzala sestra Daniela Pastirčáková. Spievali sme Lutherove piesne z ES č. 179, 266, 443 a na záver 263 našu Evanjelickú hymnu Hrad prepevný. K VP sme pristupovali s veľkou pokorou v srdci, že na tak významnom mieste môžeme Pánu Bohu vyznať svoje

hriechy, prosiť Ho o odpustenie a vedenie v ďalšom živote.

V utorok bol na rade Eisleben. Banícke mesto, v ktorom sa ťažili kovy, hlavne medená ruda. Ako prvý sme navštívili kostol Svätého Petra a Pavla. Tu bol Luther 11.11.1483 pokrstený. Nachádza sa tu krstiteľnica, v ktorej bol Luther pokrstený a zaujímavosťou je aj nová krstiteľnica v tvare studne, ktorá je 130 cm hlboká a 210 cm široká. Z výkladu sme sa dozvedeli, že má pripomínať krst Pána Ježiša v Jordáne, a že sa využíva aj v súčasnosti.

Potom sme sa premiestnili do rodného domu M. Luthera, kde sa 10.11.1483 narodil. Sú tu vzácne obrazy zo 16. storočia. Mnohé z nich maľoval Lukas Cranach. Nachádza sa tu aj maketa mesta z Lutherových čias, kachle s niekoľkými pôvodnými kachlicami a ďalšie artefakty. Naša ďalšia cesta viedla do kostola Svätého Ondreja, kde Luther kázal svoje posledné kázne. Tento kostol má výbornú akustiku, a tak sme si s chuťou zaspievali piesne z ES č. 474, 475 a 263.

Eisleben Luther často navštevoval, lebo okrem duchovných záležitostí pôsobil ako mediátor v spore dvoch tamajších grófov. Jeho posledná cesta do Eislebenu trvala 21 dní. Tu sa vážne zhoršil jeho zdravotný stav a Pán ho tu aj povolal 18.2.1546 k sebe. Jeho telo v truhle bolo dva dni vystavené v kostole Svätého Ondreja, ale na príkaz kniežata Fridricha Múdrego bolo prevezené do Wittenbergu a pochované v Zámockom kostole pod kazateľňou. Ako posledný sme v tento deň navštívili kostol Svätej Anny.

Streda bola venovaná návšteve Mansfeldu, malému mestečku neďaleko Eislebenu, do ktorého sa Lutherovi rodičia presťahovali v r. 1484 kvôli otcovej práci. Tu prežil Luther detstvo a navštevoval v rokoch 1488 – 1496 latinskú školu. Jeho otec chcel, aby bol syn vzdelaný, preto ho v štúdiu finančne podporoval. Túžil po tom, aby sa stal právnikom. Navštívili sme časť domu, v ktorom Luther vyrastal i blízke múzeum, v ktorom sú predmety pochádzajúce preukázateľne z čias, keď tu Luther s rodičmi žil.

Naše ďalšie kroky viedli do kostola Svätého Juraja. Do tohto kostola chodieval Luther v detstve s rodičmi a v jeho interiéri je zaujímavosťou 52 obrazov (ako týždňov v roku) umiestnených vedľa seba na chórovej empole. Znázorňujú biblické príbehy. Tu sme si zaspievali piesne z ES č. 355 a 350.

Cestou na zámok Mansfeld sme sa zastavili pri pamätníku. Je trojhranný. Znázorňuje Luthera ako dieťa, na druhej strane ako pribíja 95 výpovedí a na tretej strane ako vypovedá na sneme vo Wormse.

Od sprievodkyne sme sa dozvedeli, že zámok Mansfeld vyzerá dnes celkom ináč ako za Lutherových čias. Z troch častí sa zachovala len jedna a jej súčasťou je

aj neskorogotický Zámocký kostol zo začiatku 15. storočia. Je v ňom zachovaný krídlový oltár z diela Lukasa Cranacha. V tomto kostole Luther viackrát kázal mansfeldským grófom.

Štvrtok. Po presune do Erfurtu sme sa vo štvrtok ráno vybrali do Eisenachu. Ako obvykle sme si urobili rannú pobožnosť v autobuse. Naše kroky viedli do Lutherovho domu, v ktorom žil 3 roky, keď sa na jednej z tamjších škôl pripravoval na univerzitné štúdiá. Počas 2. svetovej vojny bol tento dom poškodený a chátral. V roku 1955 ho odkúpila Durínska evanjelická cirkev a zriadila v ňom pamätné miesto Lutherovho pobytu. Od r. 2017 je tam moderná expozícia, ktorú sme navštívili.

Po sneme vo Wormse bol Luther vyhlásený za nenapraviteľného odpadlíka a kacíra a zbavený všetkých práv. Preto ho na spiatocnej ceste nechal jeho ochranca Friedrich Múdry uniesť a dopraviť na hrad Wartburg. Na tomto krásnom, zachovalom hrade prežil Luther nasledujúcich 11 mesiacov pod menom rytier Juraj. Čas vyplňal činnou prácou – prekladom Novej zmluvy do nemčiny, ktorý zvládol za 11 týždňov a v roku 1522 bol vydaný tlačou.

V piatok bol na programe Erfurt. Sem prišiel mladý Luther v roku 1501 študovať na univerzitu, ktorá patrila v tej dobe medzi najslávnejšie. Štúdium ukončil ako magister slobodných umení a podľa vôle otca začal študovať právo. Po búrke, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila ďalšie Lutherovo životné smerovanie, zaklopal Luther 17.7.1505 na bránu kláštora so žiadosťou o vstup do Rádu žobravých mníchov. Po kňazskej vysviacke v erfurtskom Dóme slávil v Augustínskom kostole prímichnú omšu a my sme si v ňom zaspievali dve krásne piesne z nášho spevníka – 519, 229.

Druhým bodom dňa bola návšteva troch kostolov Predigerkirche, ktorý je od r. 1525 evanjelický a dvoch katolíckych Dómu St. Marien a St. Severikirche.

Popoludní sme mali voľný, individuálny program, kedy sme sa delili o dojmy a zážitky z poznávacieho pobytu, ktorý sa chýlil ku koncu.

Na záver patrí úprimné poďakovanie bratovi farárovi Kočovi a jeho synovi za zorganizovanie a realizáciu zájazdu. Vďaka všetkým trom bratom farárom za tlmočenie počas celého pobytu a obhliadok, sestre Pastirčákovej za hudobný doprovod, bratovi dozorcovi Ilkovi za fotodokumentáciu a obom šoférom za bezpečnú jazdu. Najväčšia vďaka je adresovaná nášmu Nebeskému Otcovi za zdravie, ochranu a všetko požehnanie počas výletu.

Anna Marková a Ružena Polohová

ŽIVOT ZBORU

Evanjelizačný tábor KECY: *The Original*

Aj tento rok sa v CZ ECAV Prešov konal evanjelizačný anglicko-športový tábor KECY, a to konkrétne v prvom prázdninovom týždni, na chate Borda pri Košickom Klečenove. Tohto tábora sa zúčastnilo 31 študentov vo veku od 14 do 20 rokov.

Evanjelizačný tábor KECY je charakteristický tým, že sa na ňom zdieľa evanjelium mladým ľuďom, ktorí sú zvyčajne mimo nášho zboru či cirkvi vo všeobecnosti. Deje sa tak nielen prostredníctvom večerných tém, ale aj vďaka osobným rozhovorom, diskusiam na skupinkách a inému programu.

Študenti mohli počas dňa zažiť aj "hodiny" angličtinu či športu, športové súťaže, aktivity budujúce tím alebo iný zábavný program. V strede týždňa sme sa v rámci celodennej aktivity vybrali na jazero Vinné, kde sme strávili skvelý čas na kajakoch alebo prechádzke na Viniansky hrad.

Neoddeliteľnou súčasťou KECY campu sú každý rok Američania, ktorí robia tento tábor jedinečným. Na táboře sme mali americký tím kresťanov z Minnesoty. Každý rok si uvedomujeme, aké vzácné je, ak sa dva rozličné tímy vedú spojiť kvôli jednému zámeru = hlásať

Téma tohtoročného KECY campu bola THE ORIGINAL, teda ORIGINÁL. Rozprávali sme sa o 7 výrokoch Ježiša "Ja som..." ako napríklad: Ja som cesta. Ja som svetlo sveta. Ja som pravý vinič. Hovorili sme o tom, že Ježiš je to jediné pravé originálne svetlo, jediná pravá cesta, pravý vinič.

pravdy o Bohu a to, ako im zmenili život. Aj táto skúsenosť nám každý rok pripomína, že aj napriek kultúrnym rozdielom sa vieme zjednotiť, pretože máme jedného Boha, jedného Ducha.

Sme veľmi radi, že sme aj toto leto mohli byť súčasťou evanjelizácie na Slovensku a v našom okolí.

Za celý KECY tím, Lýdia Kerestešová.

ŽIVOT ZBORU

Detský biblický tábor - Pátrači na stope

Pátrači na stope - Tak znela téma tohtoročného detského biblického tábora, ktorého sa zúčastnilo 50 detí a 23 vedúcich na Starej vode.

Náš tohtoročný biblický detský tábor bol veľkou pátracou akciou, kde sa naši malí vyšetrovatelia postupne dostávali bližšie po stopách Pána Ježiša.

Spoločne sme hľadali dôkazy o Jeho dokonalom živote, Jeho moci, naplnených proroctvách, o Jeho zmŕtvychvstaní a zmenených životoch ľudí v Jeho blízkosti. Posledná téma bola zároveň výzvou pre deti, že aj ony môžu ísť do blízkosti k Pánovi Ježišovi skrze odpustenie a jeho smrť na kríži. Bolo jasne pomenované evanjelium niekoľkokrát počas tábora, nielen vďaka témam či misijnému príbehu, ale aj vďaka knihe bez slov, ktorú si nakoniec deti aj vyrábali a odniesli domov na to, aby mohli hovoriť evanjelium ďalej. Pretože nemáme byť len poslucháčmi, ale aj činiteľmi slova.

Viac o téme tábora prezrádza naša hymna, ktorú napísala aj zhudobnila Evka Chalupková.

Za besiedkársky tím,
Zuzka Čerenská.

Pod lupou detektíva, čo pravdu hľadá rád,
rozpoviem vám príbeh, čo rozpoznáte snád.
Raz na púšti Ježiša diabol skúšať chcel.
On bez hriechu a čistý odolal, a bdel.

**Ref.: Hej, malý detektív, po stopách sa poberaj,
v Ježišovej pravde svoju cestu hľadaj.
On je náš Spasiteľ, v ňom je všetka moc,
nasleduj ho verne, cez deň aj cez noc.**

Na hore sa mení, svetlo z neho svieti,
S Mojžišom, Eliášom, Ježiš v sláve stojí.
On je náš Kráľ kráľov, a nad všetkým má moc,
v ňom je naša sila, aj naša pomoc.

Na kríži bol Ježiš a za nás krv preliat,
pre naše hriechy život svoj obetoval.
V tretí deň však vstal, nad smrťou zvíťazil,
Ježiš nás zachránil s Ním každý zvíťazí.

Zachea raz stretol, na strom sa vyšplhal,
No Ježiš ho oslovil, do domu sa pozval.
Pre hriešnikov zblúdilých je On Svetlo pravé,
spása pre nás všetkých, dvere k večnej sláve.

ŽIVOT ZBORU

Dorastový tábor 2024: Týždeň

Aj počas tohto leta sa v našom cirkevnom zbore organizoval dorasták, ktorý sa uskutočnil od 20.8 do 25.8 na chate vo Vyšnej Slanej. Tábor niesol názov Týždeň a ukrýval v sebe posolstvo veľkého týždňa. Rozprávali sme sa o tom, čo počas tohto týždňa Ježiš prežíval, s kým sa stretával a čo tento týždeň priniesol svetu a konkrétne aj nám osobne. Témou bolo napríklad stretnutie Ježiša so Zacheom, umývanie nôh, smrť a vzkriesenie Ježiša a Jeho zjavenie sa učeníkom. Aj napriek tomu, že nám bol tento príbeh známy, pozreli sme sa na neho z inej perspektívy a každému z nás vedel priniesť niečo nové a osobné.

Počas dorastáku sme toho zažili naozaj veľa. Každé ráno sa začínalo budíčkom, ktorý bol vždy originálny. Pred raňajkami sme si spolu zaspievali pesničku a pomodlili sa. Raňajky, ktoré nám tety kuchárky pripravili, nám dodali silu a pripravili nás do nového dňa. Po raňajkách sme mali chlapčenské a dievčenské duchovné skupinky. Počas nich sme sa bližšie pozreli na štúdium biblických textov, ale zahráli sme si aj hry na utužovanie vzťahov. Po skupinkách sme sa obliekli do športového oblečenia a dali sa do športových tímov. V nich sme súťažili v rôznych športových, ale aj vedomostných aktivitách. Po obede sme sa dali opäť do tímov, súťažili a zbierali body na víťazstvo. Po náročných športoch sme mali čas oddychu. Počas neho sme mohli zísť na tvorivé

dielne, kde sme si každý deň vyrábali niečo iné. Mohli sme si zahrať hry na ihrisku a v spoločenskej miestnosti, tráviť čas v bazéne alebo sa len tak rozprávať a budovať vzťahy s kamarátmi. Nasledovala večera a po nej hlavný program. Na programe sme počúvali témy, z ktorých sme sa mnoho naučili a načerpali. Nasledoval čas chvál, kedy sme mohli zažiť Boží dotyk. Tu program nekončil. Po hlavnom programe pokračoval zábavný program, kde nás bavili chlapci svojimi scénkami alebo zábavnými súťažami. Mali sme aj druhé večere, ktorými sme zakončili deň. Potom už zostával čas na hygienu a o 22:00 hod. sme sa pobrali spať.

Takýto bol náš dorasták. Pre mnohých najlepší týždeň počas leta. Pre mnohých týždeň meniaci život.

Ester Ilková a Alexandra Prokopová

SERIÁL

Biblické mestá

Nazaret

Navštívili sme už biblické mestá Betlehem a Jeruzalem. Dnes je pred nami návšteva mesta Nazaret. Je to mesto, v ktorom žili Jozef a Mária, Ježišovi pozemskí rodičia. Tu sa uskutočnila návšteva anjela Gabriela, ktorý oznámil Márii, že porodí Syna a dá Mu meno Ježiš (Lk 1). Tu prežil Pán Ježiš svoje detstvo, mladosť i dospelosť až do 30. roku života. Pracoval ako tesár. Keď začal verejne účinkovať, bol zavrhnutý od svojich spoluobčanov (L 4, 28-31). Ľudia oslovovali Ježiša ako Nazaretského a to vďaka tomu, že pochádzal z tohto mesta, ktoré však zrejme nemalo veľmi dobrú povest (J 1, 46).

Mesto Nazaret sa nachádza na severe Izraela na prvých výbežkoch pohoria Hermon. Pod ním sa na južnej strane rozkladá rovina Jezreel. Niekoľko kilometrov od Nazareta viedli v biblických časoch dôležité cesty na juh do Egypta, ale aj na sever. Cestu na juh využívali karavány obchodníkov, ktoré putovali z Gileádu cez Jordán smerom nadol. Cestou smerom na sever sa presúvali rímske légie. Táto poloha Nazareta mohla byť základom pre názov mesta, ktoré sa z aramejčiny prekladá ako strážna veža. Iní bádatelia sa domnievajú, že názov mesta Nazaret je odvodený z hebrejského slova, ktoré sa dá preložiť ako výhonok. Vďaka vhodným klimatickým podmienkam sa totiž toto údolie vyznačuje plánami divo rastúcich a kvitnúcich

kvetov a taktiež hojnosťou ovocia. Podľa kamenných hrobov a iných archeologických nálezov sa vedci domnievajú, že pôvodný Nazaret ležal oproti dnešnému viac smerom na západ a bol tiež vyššie položený.

Prvá nebiblická zmienka o judskej obci „Nazara“ pochádza z obdobia okolo roku 200 n. l., ktorú spomína Sextus Julius Africanus. V roku 637 dobyli Palestínu moslimovia, ktorých narastajúca moc v krajine viedla o 4. storočia neskôr až ku križiackym výpravám. Nazaret sa tak dostával striedavo do moslimských a kresťanských rúk. Keď v roku 1263 dobyl mesto sultán Bajbars, dal zničiť všetky kresťanské budovy a vyhnal z Nazareta všetkých kresťanov, ktorí sa mohli vrátiť späť až v roku 1620.

Pri zrode štátu Izrael v roku 1948 malo podľa návrhu OSN zostať mesto na území arabského štátu, no po 1. arabsko-izraelskej vojne bolo obsadené izraelskými vojakmi. Veliteľ Ben Dunkelman dostal príkaz vysídliť arabské obyvateľstvo z Nazareta, no rozkaz nevykonával a tak tu prevažuje nežidovské obyvateľstvo. Mesto je dnes jedno z najvýznamnejších centier izraelských Arabov. V súčasnosti má mesto Nazaret okolo 72 500 obyvateľov, s okolitou aglomeráciou takmer 200 000. Nachádzajú sa tu viaceré kresťanské chrámy. Najznámejšia je Bazilika zvestovania postavená na mieste, kde podľa tradície Mária prijala vzácnu zvesť o príchode Spasiteľa a z Ducha Svätého počala Božieho Syna.

Martin Chalupka

MISIA

Nájsť vieru a zmysel: Moja dobrovoľnícka cesta v Prešove

Volám sa Maya a som 19-ročná dievčina z Lipska v Nemecku. Možno sme sa už stretli, alebo ste si všimli dievča, ktoré nehovorí po slovensky. Bývam tu už dva mesiace a postupne sa viac zapájam do vašej cirkevnej komunity.

Možno sa pýtate, prečo som tu na Slovensku, čo robím každý deň a ako dlho zostanem v krásnom Prešove. Po ukončení strednej školy v máji 2024 som sa rozhodla neísť hneď na univerzitu. Namiesto toho som nasledovala svoj sen stráviť nejaký čas v zahraničí, aby som zistila, kto naozaj som. Ale to nie je jediný dôvod, prečo som sem prišla – vždy ma inšpirovali rôzne kultúry a krajiny. Pre mňa bolo jasné, že chcem zažiť, aké je to žiť v zahraničí, vidieť, čo život ponúka, keď sa ponorím do nových kultúr a spôsobov života. Chcela som sa učiť od rôznych komunít a ich presvedčení. Som nesmierne vďačná za možnosť prísť do Prešova cez "Leipziger Missionswerk" a za RELEVANT, ktorý ma počas môjho pobytu tak srdečne privítal. Som tu v rámci výmenného programu cez evanjelickú cirkev v Lipsku, aj keď nie som oficiálnym členom cirkvi. Cirkev som opustila, keď som mala 12 rokov z rôznych dôvodov. Možno sa preto pýtate, prečo som sa zúčastnila tohto výmenného programu a zapojila sa do cirkevných aktivít. Odpoveď je celkom jednoduchá. Moje predošlé skúsenosti s

cirkevnou komunitou boli také, že som sa vždy cítila ako outsider. Mala som pocit, že som nútená buď prijať ich vieru alebo byť vylúčená ako neveriaca. Ale kto má právo rozhodnúť, ktorý spôsob viery je správny? Čo ak nechcem byť pod tlakom v tom, ako mám veriť?

Odkedy som tu, našla som slobodu veriť podľa vlastných predstáv. Mám pocit, že som dostala novú šancu zažiť vieru a komunitu v otvorenejšom a inkluzívnejšom prostredí. Každé stretnutie piatkovej mládeže ma inšpiruje, keď zdieľame myšlienky o tom, ako je Boh prítomný v našich životoch. Cítim Jeho prítomnosť, aj keď spolu spievame a otvárame svoje srdcia.

A čo tu robím ako dobrovoľníčka na Slovensku?

Pracujem ako asistentka učiteľov nemčiny na Evanjelickej spojenej škole. Každý deň trávim 3-4 hodiny ako podpora učiteľov nemčiny, hlavne čo sa týka kreatívnych úloh a na interaktívnych hodinách, aby bolo učenie zábavné. Ako niekto, kto sníva o tom, že sa stane učiteľkou na základnej škole, je pre mňa táto skúsenosť nesmierne cenná. Okrem toho sa snažím dodať študentom odvahu, sebavedomie a vedomosti v hovorení cudzím jazykom, pretože viem, aké náročné to môže byť. Ich vďačnosť mi ukazuje, že to má zmysel. Svoju prácu robím zo srdca, pretože verím, že plynulá komunikácia môže otvoriť svet. Popoludní pomáhám v nádhernej kaviarni Café Relevant, kde sa učím nové zručnosti ako pečenie, varenie, príprava kávy a stretávanie sa s novými ľuďmi. Keď som prvýkrát prišla, stretla som tiež úžasné mladé ženy z Domova na polceste Hniezdo. Nemali najľahší začiatok v živote, ale milujem sledovať, ako si opäť hľadajú svoje príležitosti. Vidím ich potenciál, ich rast a ich odhodlanie prekonávať prekážky. Chcem ich lepšie spoznať, zistiť, ako žijú, rastú a dosahujú ciele, na ktorých tak tvrdo pracujú. Najmä Naty, ktorá je vždy taká hrdá, keď spolu pracujeme – či už pri varení pre našu RELEVANT rodinu, alebo keď ju učím niekoľko anglických a nemeckých slov popri práci.

Som tu, aby som s ľuďmi nadviazala kontakty, aby som sa učila o slovenskej kultúre a obohacovala sa vzájomne o skúsenosti.

V nadchádzajúcich mesiacoch plánujeme niekoľko nových projektov, vrátane ponuky nezáväzných konverzačných hodín angličtiny alebo nemčiny pre študentov, ktorí sa pripravujú na skúšky Deutsches Sprachdiplom DSD. Zameriame sa na gramatiku, slovnú zásobu a predovšetkým na voľnú konverzáciu. Zároveň, ak by ste mali záujem zdokonaľiť sa v rozhovoroch v angličtine alebo nemčine, budem veľmi rada, ak sa ozvete na môj e-mail alebo instagram, prípadne do kancelárie Relevant n.o. Teším sa na stretnutie s vami.

Maya Scholtz

e-mail: scholtzmaya@gmail.com

instagram: mayaascm

mobil: 0907 996 377

FÍLIE

Posviacka v Janove

V nedeľu 13. októbra 2024 sa v modlitebni v Janove konali slávnostné Služby Božie. Dôvodov pre túto výnimočnú udalosť bolo niekoľko - posviacka nového organa v modlitebni, posviacka zvonice, 33. výročie posvätenia modlitebne a tiež 100. výročie posvätenia pôvodnej zvonice.

V úvode slávnosti zaznela slávnostná pieseň „Otvorte mi krásnu bránu“ v podaní zborového spevokolu Sion pod vedením Juraja Lenhardta.

Prítomných veriacich privítal kurátor fílie Janov Stanislav Čopák. Zvestou Božieho slova poslážil Peter Mihoč, biskup Východného dištriktu. Liturgiou poslážili Ondrej Koč, zborový farár, Lenka Wagnerová, námestná farárka a Martin Chalupka, zborový farár – senior ŠZS. Okrem zborového spevokolu Sion slávnosť obohatil spevom aj Juraj Šimočko. Za cirkevný zbor ECAV v Prešove veriacich pozdravil Slavomír Kušnír, zástupca zborového dozorca. Recitáciou básne prítomných potešila sestra Olga Adamkovičová.

Posviacku organa v modlitebni vykonal Peter Mihoč, biskup VD a zvonicu Slovom Božím a modlitbou posvätil Martin Chalupka, senior Šarišsko-zemplínskeho seniorátu, ktorý tiež priblížil históriu organu darovaného

pre modlitebňu Janov a tiež janovskej zvonice.

Organ bol získaný darom od nemeckého evanjelického cirkevného zboru Fachsenfeld, filia Dewangen (neďaleko Stuttgartu), ktorému slúžil niekoľko desaťročí, no po rekonštrukcii svojej modlitebne sa tento zbor rozhodol organ vymeniť za harmónium. Veci spojené s darovaním organa z fílie Dewangen pre fíliu Janov pomohol zrealizovať riaditeľ BÚ Samuel Miško, za čo mu patrí úprimné poďakovanie.

Evanjelická zvonica v Janove bola postavená v r. 1924. Tento údaj čerpáme z nápisu na vonkajšej strane veľkého aj malého zvona. V zápisniciach zo zasadnutí presbyterstiev nášho cirkvebného zboru je v roku 1924 uvedené, že sa na posviacke zvonov v Janove zúčastnil vtedajší brat farár a neskorší senior Július Hajdu. Na

spomínaných dvoch zvonoch sú okrem rokov uvedené aj biblické texty. Na veľkom zvone je text z listu Židom 13,14 v kralickej češtine: Nemáme zde místa zůstavjícího, ale ono budoucí hledáme. Na malom zvone je text zo Žalmu 95, 7.8: Dnes uslyšíte-li Jeho hlas,

neztavrzujte srdce svého. Văčšia rekonštrukcia zvonice bola realizovaná v r. 1982. Za tie roky sa však na nej podpísal „zub času“, preto túžbou domácich evanjelikov bolo opraviť zvonnicu tak, aby sa nad Janovom týčila v novom šate a mohla veriacim slúžiť ďalšie roky. Rekonštrukciou získala fília Janov prakticky úplne novú zvonnicu. Je mohutnejšia, vyššia a s novým pohonom zvonov na diaľkové ovládanie. Je počuteľnejšia, stala sa dominantným prvkom celej obce Janov a dnes už i námetom pre perokresbu výtvarníka Františka Jurišina.

Rekonštrukcia sa úspešne zrealizovala v priebehu jedného roka pod vedením brata kurátora Stanislava Čopáka pri celkových nákladoch na opravu takmer 22.000 Eur, ktoré boli hradené z milodarov.

20. nedeľa po Svätej Trojici sa v našom cirkevnom zbore niesla v duchu vďaky a oslavy. Božie pôsobenie sa prejavuje nielen v každodennom živote človeka, ale ako môžeme vidieť, prejavuje sa i vo všedných a nevšedných činnostiach našich cirkevných spoločenstiev. Výsledkom Božieho pôsobenia je i zveladenie fílie Janov v podobe nového organa i obnovené zvonice, za čo Pánu Bohu i všetkým, ktorí sa na tomto Božom diele podieľali, z celého srdca ďakujeme.

Jana Olejárová

Kronika | Marec - Október 2024

KRSTENÍ | MAREC – SEPTEMBER 2024

Michal Harčar – 10. marec
 Matúš Bidovský – 16. marec
 Samuel Očkaj – 31. marec
 Jakub Hudák – 6. apríl
 Lenka Kočerhová – 6. apríl
 Melissa Kačmariková – 7. apríl
 Ema Spišáková – 7. apríl
 Tamara Hurná – 7. apríl
 Samuel Kysacký – 13. apríl
 Oliver Kysacký – 13. apríl
 Ema Gregová – 27. apríl
 Ján Olejár – 4. máj
 Ema Guľasová – 18. máj
 Adela Verčimáková – 19. máj
 Medard Jan Morávek – 25. máj
 Eliáš Pavlík – 2. jún
 Emil Motyl – 15. jún
 Noemi Gallová – 16. jún
 Barbora Matejková – 22. jún
 Matúš Rigas – 22. jún
 Nina Piovarčiová – 29. jún
 Amélia Seman – 29. jún
 Filip Zábojník – 30. jún
 Ján Štofán – 14. júl
 Theo Mikluš – 21. júl
 Marko Ferenčík – 27. júl
 Naomi Bork – 3. august
 Nathan Šándor – 3. august
 Maximilian Kuchár – 3. august
 Tobias Mikolaj – 11. august
 Mateo Motyl – 24. august
 Lýdia Mária Štecová – 14. september
 Ondrej Koločík – 21. september

SOBÁŠENÍ | MAREC – OKTÓBER 2024

Marek Gáll a Katarína Demjanová – 20. apríl
 Matej Dzurov a Michaela Krafčíková – 20. apríl
 Stanislav Makiš a Natália Triščíková – 25. máj
 Miroslav Osifčín a Andrea Lysinová – 25. máj
 Jakub Verčimák a Zuzana Zajacová – 1. jún
 Matúš Vasilenko a Soňa Závodná – 14. jún
 Peter Jamrich a Lenka Kysacká – 15. jún
 Matúš Krupár a Ráchel Molitorisová – 28. jún
 Slavomír Kmec, PhDr. a Martina Kalafová, Mgr. – 29. jún
 Michal Hudák a Klaudia Richtariková – 17. august
 Oliver Slivka a Laura Boržecká – 16. august
 Samuel Ondrija a Eva Ester Ferjová – 24. august
 Jozef Badida a Lenka Vantová – 28. august
 Slavomír Pakan a Jana Packová – 20. september

ZOSNULÍ | MAREC – SEPTEMBER 2024

Mária Papcunová, 69 r. – 5. marec
 Mária Kuropčáková, 92 r. – 6. marec
 Helena Droždíková r. Tomášová, 78 r. – 14. marec
 Mária Beňková r. Čopová, 83 r. – 22. marec
 Ľudmila Olexyová r. Čajková, 88 r. – 2. apríl
 Štefan Anderko, 83 r. – 22. apríl
 Gabriela Kačmariková r. Viťáková, 72 r. – 16. máj
 Božena Hrebeňárová r. Hrebeňárová, 88 r. – 20. máj
 Alžbeta Olejárová r. Kerestešová, 85 r. – 21. máj
 Mária Sykorová r. Chovanová, 72 r. – 24. máj
 Ľudovít Lehotský, 68 r. – 28. máj
 Arpád Papp, 71 r. – 11. jún
 Anna Lisoňová r. Vargová, 89 r. – 14. jún
 Ján Varga, 93 r. – 15. jún
 Anna Ješková r. Terrayová, 96 r. – 15. jún
 Jorn Christensen, 78 r. – 16. jún
 Edita Korpášová r. Timková, 86 r. – 19. jún
 Zuzana Lörincová r. Rybárová, 87 r. – 25. jún
 Jaroslav Daňko, 57 r. – 28. jún
 Emília Slavkovská r. Vargová, 88 r. – 10. júl
 Gabriela Onfrejová r. Neupauerová, 66 r. – 13. júl
 Ján Horínek, 81 r. – 15. júl
 Vladimír Gall, 63 r. – 16. júl
 Žofia Köhlerová r. Franiová, 82 r. – 11. august
 Michal Ferenc, 83 r. – 14. september

POŽEHNANIE MANŽELSTVA

MAREC – OKTÓBER 2024

Juraj Palček a Klaudia r. Hudáková – 10. august
 Jozef Gavrun a Alena r. Matysová – 21. september

Oslávenci | 3. a 4. štvrťrok 2024

50 BEŇA Ján; BODNÁR Jozef; CENTKOVÁ Jana; CVENGROŠ Miroslav Ing.; DUDAŠ Milan; DVORIAK Peter; DVORIAK Daniel; DZURIŠ Vladimír ml.; GAVRUNOVÁ Alena; HARČÁR Marek; HARČÁR Lubomír; JUSKO Anton; KUROPČÁK Radomír; OLEJÁR Lubomír; OLEJÁR Jozef; OREČNÝ Slavomír; PALIŠČÁKOVÁ Jarmila; PALKOVÁ Viera; PIŠTEJOVÁ Danka; PORUBSKÝ Ondrej; PRIBIŠOVÁ Renáta; PRISČÁKOVÁ Valéria; RAKOVSKÁ Alena; STRAKA Slavomír; ŠIMOČKO Martin; ŠTEFAŇÁK Martin;

60 BENKO Ladislav; BZIKOVÁ Danka; ČURLÍK Ján, Ing.; ČURLÍKOVÁ Eleonóra, Ing.; DZURIŠOVÁ Iveta; HORENSKÝ Vladimír; IVANKO Ján; JURAŠKOVÁ Iveta; KAŽIMIRSKÝ František; KMEC Peter; KOBÝLAN Jaroslav; KOČ Ondrej; KOČOVÁ Jarmila; LIPKOVÁ Božena; MACEJOVÁ Ružena; MAŇKOŠOVÁ Monika; MIHALOVÁ Mária; MIŽIŠINOVÁ Milada; OLEJÁR Jaroslav; OLEJÁROVÁ Ľubica; PETRA Lubomír; SABOL Ján; SURINA Danka; SÝKOROVÁ Iveta; TAKÁČ Lubomír, Ing.; VARGA Jaroslav;

65 BAČOVÁ Mária; BALÁŽOVÁ Anna; BALOCKÝ Stanislav; DUDÁŠ Ľuboš Ing.; EVIN Andrej, MUDr.; HADBAVNÁ Mária; HARČÁR Ján; HRÁDELA Stanislav, Ing.; IVANOVÁ Anna; KOČERHA Dušan; KUŠNÍR Ján; MIŠKOVICOVÁ Zuzana; OLŠAVSKÝ Jaroslav; PETRO Vladimír; POLOHA Miloš; REPKOVÁ Ľudmila; ŠIMKOVÁ Lýdia; VERNARECOVÁ Viera; VICHRESTOVÁ Emília;

70 DZUBAJ Peter; FARBANCOVÁ Kvetoslava; GÁLL Juraj, JUDr.; HARČÁR Milan; JANIGOVÁ Marta; JUŘIKOVÁ Oľga; KUDLA Michal, Ing.; KUROPČÁKOVÁ Alžbeta; LIPOVSKÝ Vladimír; MALÝ Štefan, Ing.; MATIS Štefan; OLEJÁR Daniel; PETROVÁ Alžbeta; PLAČKOVÁ Anna; RACHVALOVÁ Eva; SZANTOVÁ Ľubica; ŠALAMUNOVÁ Oľga; ŠARAFÍNOVÁ Mária; ZACHAROVSKÁ Vlasta;

75 BRESTOVIČOVÁ Eleonóra; JARTIMOVÁ Adela; KADUKOVÁ Anna; KLIMKO Jozef; KOŽLEJOVÁ Anna; KRAJŇÁK Ondrej; KRIŽOVÁ Božena; KUŠNÍR Dušan; MRÚZOVÁ Helena; NOVÁK Milan, JUDr.; ONDEROVÁ Anna; ORAVCOVÁ Danka; RICHTÁRIKOVÁ Viera; SMETANKOVÁ Viera; ŠELONGOVÁ Anna; TOMČÍK Milan; TOMČÍKOVÁ Marcela; WITTNEROVÁ Angela;

80 BARNOVÁ Eva; BELEŠČÁKOVÁ Magda; GARAJOVÁ Emília; HRICOVÁ Anna; LIPOVSKÝ Vincent; LORINCOVÁ Miroslava; MAČINGOVÁ Oľga; MRÁZ Ladislav;

85 GREGA Vladimír; GULASOVÁ Irena; HERMANOVSKÁ Darina; JADUŠ Milan; KAČMÁR Ján; KANCÍROVÁ Oľga; KRIVÁŇOVÁ Marta; KUŠNÍROVÁ Mária; ŠUŤÁKOVÁ Ema;

90 a viac DOLIAKOVÁ Magdaléna, ING.; DUČAYOVÁ Helena; FELDSAMOVÁ Alžbeta; HANUŠINOVÁ

Margita; KANCÍROVÁ Mária; KUBINCOVÁ Emília; LIPTÁK Andrej; ŇAKATOVÁ Magdaléna; OLEJÁROVÁ Emília; PÁLLOVÁ Anna; PECKOVÁ Emília; STRAKOVÁ Terézia; VELEBÍR Ján; VOJTAŠKOVÁ Mária; ŽILKOVÁ Amália;

100 a viac ŽELEZNÍKOVÁ Anna;

50. výročie sobáša FERENC Milan a FERENCOVÁ Darina; FRIŠNIČ Ján, MUDr. a FRIŠNIČOVÁ Ľubica, Ing.; GAJDOŠ Jozef a GAJDOŠOVÁ Dana; HARČÁR Ladislav a HARČAROVÁ Jolana; MAČO Ladislav a MAČOVÁ Mária; MERKOVSKÁ Zuzana a MERKOVSKÝ Vladimír PhDr.; ONDER Ondrej a ONDEROVÁ Božena; RAJNIAK Ján a RAJNIAKOVÁ Magdaléna; TOMČÍK Dušan a TOMČÍKOVÁ Anna; TRGINA Ivan a TRGINOVÁ Dagmar; ZACHAROVSKÁ Vlasta a ZACHAROVSKÝ Milan;

55. výročie sobáša BALOCKÁ Margita a BALOCKÝ Andrej; HULVEJ Miroslav a HULVEJOVÁ Mária; LIPOVSKÁ Darina a LIPOVSKÝ Vincent; PRIŠČÁK Ján a PRIŠČÁKOVÁ Ľudmila; ŠALAMUN Vladimír a ŠALAMUNOVÁ Janka; ŠVIRLOCH Ján a ŠVIRLOCHOVÁ Viera;

60. výročie sobáša GALL Matej a GALLOVÁ Marta; KONRADY Pavol a KONRADYOVÁ Eva; MACEJ Štefan a MACEJOVÁ Božena;

nedelne spoločensťvo

cz ecav prešov

OKT

27

NOV

10

NOV

24

DEC

08

DEC

22

DEC - JAN

29 - 01

SLUŽBY BOŽIE NA FARE

Svätoplukova 11, PO
Veľká zbierka
Káva, čaj od 10:30
Bohoslužby o 11:00

NA CESTE DO BETLEHEMA

Chrám sv. Trojice, 17:00
Večera Pánova

ZBOROVÝ ZIMNÝ VÝLET

Hotel Javorňa, Drienica
prihlasovanie na patmos.sk

Zrada bolí
v rane kilo soli
A soľ cez slzy vyteká
takto sa trápi srdce človeka
No Ty, Bože,
každú slzu vidíš
zoberieš ako vzácnu perlu
do svojej rany vložíš
Nie, žiadna slza nie je nevidená
žiadna prehliadnutá, obídená
každá, každá
aj Tvoje srdce bolí
aj v Tvojich ranách, Ježiš
štípe
ako kilo soli
Sme zrenicou Tvojho
vševidiaceho a mocného oka
moja bolesť Ťa bolí tiež
viem to
viem
že ma, Ocko,
úprimne
zo srdca
miluješ
Rana stále bolí
Ale s Tebou
Keď som s Tebou
mám odvahu zobrať to kilo soli
A byť soľou sveta
byť chuťou
kde sú veci i vzťahy mdlé
už nie sú viac
(pardón) hnusné, nejedlé
a nech tá soľ
konzervuje, zachová
hodnoty, to dôležité vo svete i v nás
kým tu ešte sú
kým sú v tebe, v nás
A tak
zrada stále bolí
v rane kilo soli
Beriem tú soľ
aj tie perly slíz z mojich očí
a dávam
dávam
nech sa Zem znova
v láske a v pravde
naďalej točí

XJV 18.10.2024

ZMENA SMERU

V domnení, že v práve som,
kráčal som vlastnou cestou –
môj rozum a moja vôľa mi určovali smer.
Do mojej zaslepenosti si vstúpil Ty a pravdu vniesol
a dnes vyznávam: Ježiš, si môj Pán.

Každý deň Ťa hľadať chcem,
hoc mnohokrát nerozumiem
Tvojím slovám a spôsobu, akým Ťa nasledovať mám,
na tejto ceste nie som sám, veď bratov, sestry si mi dal
a dnes prosíme: Duch Svätý, veď nás sám.

Mocou svojou premeň pustatiny na polia úrodné,
daj život suchým kostiam, obživ srdcia kamenné.
Strateným ukáž správny smer, trpiacim nádej daj
a všetko, čo nás k svetu púta, navždy spretŕhaj.
A všetko, čo nás k hriechu púta, navždy spretŕhaj.

Všetka moc Ti je daná – raz padne na kolenná
každá bytosť, všetko vzdá Ti úctu vidiac Tvoju tvár.
Javíš sa často neznámym, a predsa všetkým blízky si,
Pane, prosíme: viac spoznať sa nám daj.

Mocou svojou premeň pustatiny na polia úrodné,
daj život suchým kostiam, obživ srdcia kamenné.
Strateným ukáž správny smer, trpiacim nádej daj
a všetko, čo nás k svetu púta, navždy spretŕhaj.
A všetko, čo nás k hriechu púta, navždy spretŕhaj.

Zjednot' nás v svojom mene,
nech jednou dušou a myslou sme
aj keď svet chce nás v okovách,
my v Tebe slobodu máme
a víťaziť smieme v skúškach – veď Víťazom si sám
chceme žiť s Tebou, Pane a naplniť Tvoj plán:

Mocou Tvojou meniť pustatiny na polia úrodné
daj život suchým kostiam, obživ srdcia kamenné.
Strateným ukáž správny smer, trpiacim nádej daj
a všetko, čo nás k svetu púta, navždy spretŕhaj.
A všetko, čo nás k hriechu púta, navždy spretŕhaj.

HYMNA Misijných dní VD 2016

